

KULKU

04

Mitä kuuluu muovin kierrätykselle?

10

Kolkit kierrättivät
Kinkomaan koululla

14

Jätehuolto maksaa alle
kahvikupin päivässä

16

Sekajätelavoilla vain
10–30 % sekajätettä

MUSTANKORKEA

Kierrätyksen mahdollistaja.

4

Muovi ja
uudet kierrätys-
laitokset

KULKU 2/2025

- 3 Pääkirjoitus
- 16 Sekajätelavojen tutkimus
- 18 Joulun kierrätys
- 20 Puuhasivu

Päivän polttavat

- 4 Muovin kierrätys
- 8 Muovin matka
- 13 OmaJätehuolto
- 14 Jätehuollon hinta

Parasta perusmaksulla

- 10 Kolkit kierrättää

Yhteistyössä

- 12 Jyväskylän seudun jätelautakunta

Seuraa Mustankorkeaa myös somessa.

Mustankorkea Oy:n asiakaslehti

ISSN 2489-3943

Päätoimittaja: Piia Aho

Toimitus: Päivi Peltola ja
Skarppi Kirjoituspalvelut

Valokuvat: Anne Kalliola, Päivi Peltola

Taitto: Tmi Syaani

Painopaikka: 4M Suomi Oy

10 Kivoin
ympän tunti

16 Kaikkea munta
kuin sekajätettä

18 Tontun kierrätysvinkit
jouluun

Onko muovin- keräyksessä järkeä haja- asutusalueilla?

MUOVINKERÄYS ON vakiintunut osaksi suomalaista jätehuoltoa, ja sen merkitys kiertotaloudessa on kiistaton. Kuitenkin haja-asutusalueilla sen toteuttaminen herättää kysymyksiä: onko muovinkeräyksessä järkeä, kun asukkaita on harvassa ja kuljetusmatkat pitkiä?

MUSTANKORKEAN TOIMINTA-ALUEELLA

biojätteen keräily on jo ratkaistu tehokkaasti kaksilokeroautoilla, jotka keräävät sekä biojätteen että sekajätteen yhdellä ajolla. Tämä malli on osoittautunut toimivaksi ja ympäristön kannalta järkeväksi. Biojätteen erilliskeräys vähentää sekajätteen määrää ja mahdollistaa biojätteen ravinteiden kierrätyksen biokaasun tuotannon ja kompostimullan kautta. Eikä niiden banaaninkuorten polttamisessa mitään järkeä olisikaan – eihän kukaan polttaisi märkää ja lämpöarvoltaan alhaista biojätettä oman saunan kiukaassa tai takassa.

MUOVINKERÄYKSEN KOHDALLA

tilanne on monimutkaisempi. Muovijätteen kierrätys vaatii tarkkaa lajittelua, ja kerätyn muovin hyödyntäminen materiaalina on teknisesti haastavaa. Lisäksi muovinkeräyksen logistiikka haja-asutusalueilla voi olla kallista ja ympäristön kannalta kyseenalaista, jos keräysautot ajavat pitkiä matkoja tyhjiin tai puolityhjiin jäteastioiden vuoksi.

TOISAALTA MUOVINKERÄYKSELLÄ on myös symbolinen arvo. Se lisää asukkaiden tietoisuutta jätteen lajittelusta ja kiertotaloudesta. Moni kokee muovin lajittelun tärkeäksi arjen ekoteoksi, ja keräyksen puuttuminen voi herättää turhautumista. Ja tokihan myös EU velvoittaa meitä

menemään kohti kierrätystavoitteita. Nyt maksamme keräämättömästä muovista miljoonia EU:lle (lue lisää jutustamme alkaen sivulta 4).

RATKAISUA EI OLE helppo antaa. Voisiko muovinkeräys haja-asutusalueilla perustua Mustankorkean ylläpitämiin hyötykeräyspisteisiin, joihin asukkaat toisivat muovijätteensä itse? Yksi ratkaisu voisivat olla myös jättekimpat naapuruston kesken. Entä voisiko keräys olla tilattavissa astian täyttämisen lähestyessä ja tapahtuisi seuraavan kerran, kun muovია keräävä jäteauto liikkuu alueella?

JÄTEHUOLLON KEHITTÄMISESSÄ on tärkeää kuunnella asukkaita ja arvioida ratkaisuja sekä ympäristön että talouden näkökulmasta. Biojätteen kerääminen kaksilokeroautolla on hyvä esimerkki siitä, miten järkevä logistiikka voi tuoda ympäristöhyötyjä ilman lisäkustannuksia. Muovinkeräyksen kohdalla tarvitaan vielä keskustelua, kokeiluja ja paikallisia ratkaisuja.

MUSTANKORKEA SEURAA tilannetta aktiivisesti ja kehittää palvelujaan yhteistyössä kuntien ja asukkaiden kanssa. Tavoitteena on jätehuolto, joka on sekä tehokasta että kestävä – myös haja-asutusalueilla.

Antti Anhava
logistiikkapäällikkö

Uudet kierrätyslaitokset ja tuotekehitys lisäävät muovin käyttöä

Muovipakkausten kierrätys on Suomessa vahvassa kehitysvaiheessa. Aiemmin osa muovista on viety kierrätettäväksi Ruotsiin. Nyt Suomeen rakennetaan uusia kierrätyslaitoksia, jotta muovia voidaan kierrättää kotimaassa.

Muovijätettä syntyy kodeissa paljon. Muoville kannattaakin olla oma roskis keittiössä, jotta lajittelu on mahdollisimman helppoa. Mustankorkean toimialueella myös omakotitalot voivat halutessaan hankkia itselleen jäteastian muovipakkauksille sekä sille tyhjennyksen.

MUOVIPAKKAUSTEN ERILLISKERÄYS alkoi jo vuonna 2016. Suomessa muovia kerätään taloyhtiöiltä ja Rinki-ekopisteiltä. Muovia voidaan kierrättää kahdella tavalla: mekaanisesti tai kemiallisesti.

Perinteisesti muovin kierrätyksestä puhuttaessa on tarkoitettu mekaanista kierrätystä. Siinä epäpuhtaudet erotellaan sekä eri muovilaadut tunnistetaan ja lajitellaan. Sen jälkeen ne haketetaan, pestään ja kuivataan. Granuloinnissa muovi sulatetaan ja muotoillaan rakeiksi eli uudeksi raaka-aineeksi, jota käytetään uusien muovituotteiden valmistuksessa.

– Nykyään muovipakkauksia ei enää tarvitse pestä kierrätykseen tuottaessa. Pakkauksissa saa olla pieniä ruokajäämiä, eivätkä ne haittaa kierrätystä. Halutessaan muovipakkauksen voi pyyhkäistä paperilla ennen kierrätykseen viemistä. Tämä ehkäisee hajuhaittoja ja pitää jätteistä siisteinä. Talouspaperi taas kierrätetään biojätteissä, kertoo Mustankorkean viestinnän asiantuntija **Päivi Peltola**.

Kemiallinen kierrätys on toinen, vielä kehitysmässä oleva muovin kierrätystapa. Se on kalliimpaa, sillä siinä muovijäte puretaan takaisin lähtöaineiksi kemiallisen prosessin avulla. Isona hyötynä kuitenkin on, että sen avulla syntyvä muovi on verrattavissa neitseelliseen raaka-aineeseen.

EU EDELLYTTÄÄ, että vuonna 2030 muovipakkausjätteestä kierrätetään vähintään 55 prosenttia. Vuonna 2022 EU:n virallisen kierrätysasteen mukaan pantittomien muovipakkausten kierrätysaste oli Suomessa 26 prosenttia. Jos mukaan otetaan myös pantilliset pakkaukset, niin päästään 30 prosenttiin.

– Yksi tärkein asia olisi saada käytetyt muovipakkaukset oikeisiin jäteastioihin. Kaikista markkinoille tulleista pantittomista muovipakkauksista keräykseen päätyy lähes 45 prosenttia. Tästä määrästä 62 prosenttia oli oikeanlaista kierrätyskelpoista muovia, ja siitä onnistuttiin hyödyntämään uudelleen 94 prosenttia. Luvuissa ovat mukana sekä kuluttajien että yritysten muovipakkaukset, kertoo pakkausten tuottajayhteisö Sumi Oy:n toimitusjohtaja **Mika Surakka**.

Jos tarkastellaan pelkästään kuluttajien kierrätysinnostusta, niin vain vajaa kolmasosa kai-

kista muovipakkauksista löytää tiensä oikeaan jäteastiaan. Kun Suomea verrataan muuhun Eurooppaan, olemme muovin kierrätyksessä sijalla 21 vuoden 2022 tilastoissa.

– On vaarallista verrata maita keskenään, jos ei tiedä taustoja. Esimerkiksi Italiassa ei juoda hanavettä, vaan käytetään pullovetä. Sen vuoksi pantillisten vesipullojen määrä on iso muovin keräyksessä. Meilläkin päästäisiin eri lukuihin, jos joisimme yhtä paljon pulloetettua vettä, Surakka kertoo.

”Yksi tärkein asia olisi saada käytetyt muovipakkaukset oikeisiin jäteastioihin.”

Mika Surakka

Suomi maksaa EU:lle kymmeniä miljoonia euroja vuosittain ns. muovin omavaramaksua. Vuonna 2022 maksoimme EU:lle 90 miljoonaa euroa ”haittaveroa” siitä, että emme kierrätä muovia tarpeeksi.

SUOMEEN RAKENNETAAN uusia muovin kierrätyslaitoksia. Kummatkin pakkausten tuottajayhteisöt, sekä Sumi että Suomen Pakkaus-tuottajat (SPT) ovat panostamassa kotimaisen lajittelukapasiteetin nostamiseen. Riihimäelle vuonna 2026 nouseva Sumi Sorting Oy:n uusi laitos tulee jopa kolminkertaistamaan nykyisen muovin lajittelukapasiteetin.

Tämän lisäksi SPT ja Remeo laajentavat yhteistyötään Vantaan lajittelulaitoksella, jossa uusi teknologia mahdollistaa useiden muovilajien tehokkaan lajittelun. Myös Hyvinkäälle valmistuu vuoden 2026 aikana uusi Syklo Oy:n muovin kierrätyslaitos.

– Jos saamme muovin keräykseen enemmän oikein lajiteltuja muovipakkauksia, pääsemme kohti EU-tavoitteita, Surakka uskoo ja jatkaa:

– Nyt muovipakkausten seasta löytyy kipsilevyjä, rakennusjätettä, vaippoja, paristoja ja sähkölaitteita, jotka heikentävät muovin kierrättämistä ja aiheuttavat ongelmia. Eniten väärin käytetään Rinki-ekopisteitä yön pimeinä tunteina. Muovin keräyksessä jokaisen kuluttajan lajittelupäätös on tärkeä. ♻️

Muovigranulaatti on pieniksi rakeiksi valmistettua muovia, jota käytetään uusien raaka-aineiden valmistuksessa. Kierrätysmuovista tehdyt granulaatit ovat usein harmaita, ruskeita tai vihertäviä, mutta niihin voidaan lisätä myös väripigmenttejä.

Kierrätysmuovia käytetään jo elintarvikkeissa

YLEINEN HARHALUULO on, että kierrätysmuovia ei saa käyttää elintarvikepakkauksissa. Tämä ei kuitenkaan ole totta, ja uuden pakkaus- ja pakkausjätedirektiivin (PPWR) mukaan kierrätysmuovia pitää olla pakkauksista 10–35 prosenttia vuoteen 2030 mennessä.

– Aiemmin hygieniasyyt olivat lähinnä erinomainen tekosyy olla käyttämättä kierrätysmuovia elintarvikepakkauksissa. Kierrätetty muovi on ainakin toistaiseksi ollut kalliimpaa käyttää kuin neitseellinen uusi muovi. Nyt kun laki velvoittaa käyttämään kierrätysmuovia, ruokkii se sitä, että yritykset haluavat investoida kierrätysmuovin käsittelylaitokseen, kertoo Head of Packaging Development **Juhana Pilkama** Valiolta.

Myös Valio pyrkii aktiivisesti lisäämään kierrätysmuovin käyttöä. Osassa pakkauksista käytetään kierrätysmuovia, joka on peräisin pääosin PET-panttimuovipulloista. Lisäksi joissain pakkauksissa on jo käytössä kemiallisesti kierrätettyä muovia, jota voikin verrata neitseelliseen uuteen muoviin. ♻️

Lue koko juttu:

[mustankorkea.fi/
blogit/muovin-matka](https://mustankorkea.fi/blogit/muovin-matka)

Juhana Pilkama toimii Valiolla pakkauskehityspäällikkönä. Hänen tehtävänä on kehittää kuluttajapakkauksia ja vähentää niiden ympäristökuormaa. KUVA: VALIO

✓ Kyllä kiitos

- elintarvikkeiden muovipakkaukset
- pesuainepakkaukset
- muovipussit ja -kassit
- tuubit ja putkilot
- PVC-pakkaukset
- styrox (ei rakentamisen)

Kevyt pyyhkäisy riittää!

✗ Ei kiitos

- vaarallisten aineiden jämiä sisältävät pakkaukset
- sekajätteet
- muut muovituotteet, kuten ämpärit ja lelut

Muovipakkausten kierrätysaste Suomessa*

26 %

ilman pantillisia pakkauksia.

30 %

sisältäen pantilliset pakkaukset.

* Virallinen kierrätysaste EU:n mukaan vuonna 2022.

Muovipakkaus

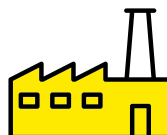
Muovipakkausten keräyksessä tärkeintä on, että kyseessä on **muovinen pakkaus** ja se on tyhjä. Silloin sen voi laittaa muovipakkausten keräykseen. Sinun ei siis tarvitse etsiä muovikoodeja – riittää, että kyseessä on tyhjä muovipakkaus, joka on tullut jonkin varsinaisen tuotteen mukana!

1.

ROSKAKATOS TAI RINKI-EKOPISTE. Jäteauto hakee muovipakkaukset taloyhtiön jätepiesteeltä tai Rinki-ekopisteeltä. Myös omakotitalo voi hankkia halutessaan oman muoviviroksiksen ja tilata sille tyhjennyksen. Kerätty muovipakkaukset kuljetetaan joko suoraan tai vastaanottoterminaalien kautta kierrätyslaitokselle.

2.

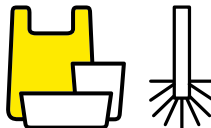

MUOVIN KIERRÄTYSLAITOS. Tähän saakka osa muovipakkauksista on käsitelty Suomessa, osa Ruotsissa. Syynä tähän on ollut se, että Suomessa ei ole ollut riittävästi kapasiteettia kaiken kerätyn muovin käsittelyyn.

Tilanne on kuitenkin muuttumassa. Vuonna 2026 Riihimäelle valmistuu Sumi Sorting Oy:n ja Hyvinkäälle Syklo Oy:n muovin kierrätyslaitokset. Lisäksi Suomen Pakkaus-tuottajat (SPT) ja Remeo laajentavat yhteistyötään Vantaan lajittelulaitoksella. Näiden hankkeiden myötä myös kova-muovien (esim. lasten pulkissa) käsittelyä tulee enemmän.

Muovia kierrätetään **mekaanisesti** ja **kemiallisesti**. Mekaanisessa kierrätyksessä epäpuhtaudet erotellaan, eri muovilaadut tunnistetaan ja lajitellaan, pestään, silputaan ja granuloidaan kierrätysmuovigranulaatiksi. Kemiallisessa kierrätyksessä muovijäte puretaan takaisin lähtöaineiksi kemiallisen prosessin avulla. Tämä on kalliimpi tapa, mutta syntyvä muovi on verrattavissa neitseelliseen muoviin.

3.

UUSIA TUOTTEITA. Mekaanisesti kierrätetystä muovista tehdään monenlaisia käyttötavaroita, kuten muovipusseja, tiskiharjoja ja kukkaruukkuja. Myös elintarvikkeiden pakkauksissa käytetään yhä enemmän kierrätysmuovia, joka saadaan mekaanisesti PET-muovista. Kemiallisesti kierrätettyä muovia käytetään neitseellisen raaka-aineen tavoin uudelleen muovin tai kemikaalien valmistukseen. ♻️

Muovista kysyttyä

Q&A

Meneekö koko muovijäteastiallinen pilalle, jos laitan sinne väärää muovia?

Ei mene! Kaikki kierrätetty muovi lajitellaan huolellisesti ja tarkistetaan koneellisesti. Jos muovipakkauksiin päätyy väärää muovia, kone tunnistaa ne, eikä niiden matka jatku muovipakkausten kierrätyksessä.

Toki väärin lajiteltu muovi aiheuttaa lisäkustannuksia kierrätyksessä. Vaaratilanteita aiheuttavat myös muovin sekaan päätyneet palavia nesteitä sisältävät muovipakkaukset sekä paristot ja ladattavat sähkölaitteet. Ne ovat iso paloturvallisuusriski, eikä niitä saa laittaa missään nimessä muovijätteen sekaan!

Pitääkö muovipakkaukset pestä?

Alkuvuonna 2025 päivitettyjen uusien kierrätysohjeiden mukaan muovipakkausten ei enää tarvitse olla puhtaita ja kuivia. Muovin käsittelyssä prosessit ovat kehittyneet niin, että pienestä likaisuudesta ei ole haittaa.

Halutessaan muovipakkaukset voi pyyhkäistä vaikka talousperilla, mikä ehkäisee hajuhaittoja ja auttaa jäteasioita pysymään puhtaina ja siisteinä.

Miten paljon muovipakkauksista tällä hetkellä kerätään?

Pakkaustuottajayhteisö Sumi Oy:n mukaan markkinoille saateista pantittomista muovipakkauksista keräykseen tulee vain 45 prosenttia, kun mukana ovat kuluttajien ja yritysten muovijätteet. Pelkästään kuluttajapakkauksista keräykseen päätyy noin 30 prosenttia.

Poltetaanko muovia?

Erilliskerättyjä muovipakkauksia ei saa lain mukaan toimittaa energiahyötykäyttöön. Kerätyistä muovipakkauksista (ed. kysymyksen 45 %:sta) pakkaustuottajayhteisö Sumi Oy saa lajiteltua kierrätykseen noin 62 %. Noin 23 % on muovipakkauksia, jotka eivät kelpaa kierrätykseen tai ovat epäpuhtaita. Loput 15 % on aivan väärää jätettä, kuten kipsilevyä, rakennusjätettä tai vaippoja. Kierrätykseen kelpaamaton muovi sekä väärä jäte hyödynnetään energiaksi. Myös prosessista jäävä rejekti poltetaan. Rejekti on materiaali jäännöstä, jossa voi olla prosessista ylijäävää, likaista tai muuten kierrätykseen kelpaamatonta materiaalia. ♻️

Mustankorkealla 240-litraisen muovijäteastian tyhjennys maksaa 6,15 €, sekajäteastian 7,13 €. Harvemmin tyhjennettävän syväkeräyssäiliön (enint. 5 m³) tyhjennys maksaa 32,76 € muovilta ja 94,20 € sekajätteeltä.

Neuvoja jäteasioissa 24/7

mustankorkea.fi

Mustankorkean asiakaspalvelu apunasi

Mustankorkean asiakaspalvelu auttaa kaikissa jätehuoltoon ja kierrätykseen liittyvissä asioissa. Nettisivuiltamme löydät myös jätehaun, chatin sekä OmaJätehuollon "Asioi verkossa" -painikkeen alta.

Neuvonta ja verkossa asiointi

mustankorkea.fi

Chat-asiakaspalvelu

Arkin ma–pe 8–22, la–su 10–18
mustankorkea.fi

Asiakaspalvelu

Arkin ma–pe 9–15
asiakaspalvelu@mustankorkea.fi
P. 010 325 3900
Puhelun ja jonotuksen hinta pvm/mpm.

Toimisto

Kuukauden ensimmäinen
arkimaanantai 9–15
Kiväritehtaankatu 6 C, 40100 Jyväskylä

Mustankorkean lajittelupiha

Arkin ma–pe 7–19, kesällä (touko–elo) myös la 9–14
Ronsuntaipaleentie 204, 40500 Jyväskylä

Laukaan pienjäteasema

Arkin ti ja to 14–19, kesällä (touko–elo) ma–pe 14–19
Katajamäentie 6, 41340 Laukaa

Kinkkomaan koulun 3B-luokka (nykyinen 4B) on täynnä kierrätysmestareita! Kolkit kierrättää -oppitunnin piti heidän opettajansa Annika Haapalehto (oik.)

”Kivoin ympäristöopin tunti”

Kinkkomaan koululla pidettiin keväällä kolmosluokkalaisten Kolkit kierrättää -oppitunti. Miten tunti meni ja mitä lapset tykkäsivät?

KOULULAINEN Oliver Pylvänäinen kertoo, että hän oppi Kolkit kierrättää -oppitunnilla uutta, etenkin sähkölaitteiden kierrättämisestä. Luokkakaveri **Erika Tiainen** jatkaa, että kierrätysleikissä sähkölaitteisiin lajiteltiin kuulokkeet ja kännykkä.

– Sähkölaitteiden kierrätys oli uutta. Paristoista tiesin, että ne pitää viedä kauppaan kierrätykseen. Niistä pitää muistaa teipata päät, etteivät ne syty palamaan, Erika tietää.

– Tämä oli paljon kivempi kuin tavallinen ympäristö tunti, Oliver kertoo.

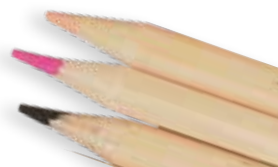
KOLKIT KIERRÄTTÄÄ on Mustankorkean uusi materiaalipaketti ympäristöopin tunnille, jonka opettajat voivat pitää koulussa. Se on suunniteltu 3-luokkalaissille. Materiaaliin kuuluvat valmiit

esitysdiat sekä tehtävät, jotka voi ladata maksutta ja ilman kirjautumista Mustankorkean nettisivuilta.

– Mielestäni materiaali oli tehty helposti käytettäväksi ja ohjeet olivat selkeät. Se helpottaa tunnin pitämistä. Kierrätysleikki oli sopivan toiminnallinen, ja kiva, että paketissa oli tehtäviä, joita voidaan jatkaa koulussa vielä myöhemmin, kertoo Kinkkomaan koulun opettaja **Annika Haapalehto**.

Hänestä tunnin haastavuus tuntui hyvältä 3-luokkalaissille. Lisäksi oli hyvä, että materiaalis- sa tuli toistoa eri jätelajien osalta, niin oppimista tapahtuu helpommin.

– Mukaan oli otettu esimerkiksi purukumi, mikä monella menisi vahingossa biojätteeseen. Myös talouspaperi oli mukana. Kaikki eivät tiedä, että sen voi laittaa biojätteeseen.

"Tunti oli kiva! Opin, että sähkölaitteisiin kierrätetään kuulokkeet ja kännykkä. Paristoista pitää teipata päät, että ne eivät syty palamaan."

Erika Tiainen, oppilas, Kinkomaan koulu

"Materiaali-paketti oli toimiva ja selkeä sekä helposti käyttöön otettava.

Oli mukavaa, kun tehtäviä oli monenlaisia ja voimme jatkaa aiheen parissa seuraavallakin tunnilla."

Annika Haapalehto, opettaja, Kinkomaan koulu

"Opin uusia asioita! En tiennyt, miten sähkö-laitteet kierrätetään. Viemme kotona roskia lähikaupalle."

Oliver Pylvänäinen, oppilas, Kinkomaan koulu

Annika Haapalehto toimii opettajana Kinkomaan koululla. Hänen ammattitaitoaan ei voi kuin ihaila. Oppilaat osallistuivat aktiivisesti opetukseen ja luokassa oli kynätehtävien ajan rauhallinen tunnelma työskennellä.

KUN KIERRÄTYKSEN perusjutut on käyty läpi, on aika päästä liikkeelle luokassa. "Etsi jäte-kamu" -leikissä etsittiin itselle samaa jätelajia olevia kavereita eri roskista.

– Mulla ei oo vielä kavereita, missä on sekajäte, kuuluu luokassa.

Kolme muuta oppilasta huitoo heidän ryhmänsä luokse. Siellä ovat jo jättekamut nimeltään hyppynaru ja purukumi.

TOIMINNALLISEN OSION lopuksi siirryttiin vielä kynätehtäviin. Kun koko oppitunti on käyty läpi, voi opettaja tilata oppilaille palkinnoksi diplomit ja tarrat. Onneksi olkoon Kinkomaa, nyt teillä on jo yksi luokallinen kierrätysmestareita! ♻️

Tehtäväpaketti sisältää kolme kynätehtävää. Niissä roskea etsitään ja väritetään sekä lajitellaan oikeisiin jätelajeihin. Ristikko taas on hivenen haastavampi ja testaa myös luetun ymmärtämistä. Kolmannessa Ruoki Monsteria -tehtävässä vähän hassutellaan arvaamalla, mitä kaikkea Mustankorkean Monsteri syö.

Lue koko juttu

mustankorkea.fi/ajankohtaista/kivoin-ympan-tunti

Usein kysyttyä jätehuollosta

Moni lähestyy jätehuoltoviranomaista samoilla kysymyksillä – siksi kokosimme tähän artikkeliin yleisimmät kysymykset ja vastaukset.

Miksi kiinteistöllä pitää olla jätehuolto?

Jätelain mukaan jokaisella kotitaloudella ja vapaa-ajan asunnolla on oltava jätehuolto järjestettynä. Jyväskylän seudun jätelautakunnan jätehuoltomääräykset tarkentavat, miten jätehuolto tulee toteuttaa.

Jätehuollon tavoitteena on ehkäistä terveys- ja ympäristöhaittoja sekä ohjata jäte turvalliseen ja asialliseen käsittelyyn. Jätehuollon tavoitteena on lisäksi edistää luonnonvarojen kestäväää käyttöä, esimerkiksi hyödyntämällä käytöstä poistettujen tuotteiden ja pakkausten materiaaleja uudelleen.

Omistan rakennuksen, jota en käytä. Onko siellä oltava jätehuolto?

Jätehuolto on oltava myös vähäisellä käytöllä olevissa rakennuksissa, kuten tyhjiällä tai myynnissä olevissa omakotitaloissa tai mökeissä. Jos jätettä voi syntyä, on sille oltava keräyspaikka.

Onko jätehuolto oltava, jos jätettä syntyy vain vähän?

Jätehuolto on oltava kunnossa, vaikka jätettä syntyisi vain vähän. Pelkkä jätteen vähäinen määrä ei riitä syyksi jätehuollon lopettamiselle. Hyviä ratkaisuja vähäisen jätemäärän kohdalla ovat pienempi jäteastia, harvempi tyhjennysväli tai yhteinen jäteastia naapurin kanssa. ♻️

Sehän kävi
helposti!

Hoida jäteasiat näppärästi verkossa

OmaJätehuolto on Mustankorkean uusi sähköinen asiointipalvelu Jyväskylän, Laukaan, Muuramen ja Toivakan omakoti- ja paritaloasukkaille sekä isännöitsijöille.

OmaJätehuollossa voit hoitaa helposti kotisi jäteasiat. Sieltä näet esimerkiksi milloin jäteauto yleensä käy teillä tai muutat jäteastioidesi tyhjennysväliä tai asiakastietojasi. Palvelun käyttö on maksutonta.

Näin otat OmaJätehuollon käyttöön

1

Mene OmaJätehuolto-sivulle QR-koodista. Löydät linkin myös osoitteesta: mustankorkea.fi/asioi-verkossa/

2

Kirjautumiseen tarvitset laskustasi löytyvän laskun numeron sekä asiakasnumerosi. Löydät tiedot viimeisimmästä laskustasi.

3

Luo oma käyttäjätunnus ja salasana.

4

Hoida kaikki jätehuoltoon liittyvät asiat 24/7 helposti ja sujuvasti verkossa.

Jätehuolto maksaa alle kahvikupin päivässä

Tiedätkö sinä, mitä teidän kotinne jätehuolto maksaa päivässä? Entä tiedätkö milloin jäteauto yleensä tyhjentää kotinne jäteastiat ja onko tuo tyhjennysväli teille sopiva? Mitä roskia teillä syntyy arjessa eniten?

MUSTANKORKEAN SÄHKÖINEN asiointipalvelu **OmaJätehuolto** on otettu käyttöön keväällä 2025. Sieltä omakoti- ja paritaloasukkaat sekä isännöitsijät pystyvät helposti huolehtimaan oman kotinsa tai isännöimiensä kiinteistöjen jätehuollosta. Palvelussa voi tehdä muutoksia omaan jätehuoltoon, kuten vaikka muuttaa jäteastioiden tyhjennysvälejä. Mutta millaisia muutoksia oman kodin jätehuoltoon oikein voi ja kannattaa tehdä?

OmaJätehuollossa näet helposti, mitä palveluita sinulla on käytössä. Kun pohdit hetken omia tai teidän perheenne kierrätystaitoja ja intoa arjessa, voit tehdä palveluihin sen mukaisia muutoksia – toki jätehuoltomääräyksiä noudattaen. Tässä kaksi erilaista perhettä omanlaisine tarpeineen.

Sentti Seppo ja Saara

Seppo ja Saara ovat jo eläkkeellä ja asuvat yhdessä omakotitalossa Laukaassa. Eläke ei ole suuri ja siitä pitäisi saada monenlaista maksettua. Etenkin Saara on kova lajittelemaan ja innostus alkaa pikkuhiljaa tarttua Seppoonkin, jolle lajittelu on ennen kaikkea tapa säästää rahaa. Sekajätettä tuleeikin melko vähän, kun Saara käy usein iltakävelyllä läheisellä Rinkiekopisteellä. Muutenkaan kaupasta ei osteta juuri mitään turhaa ja Saaran hyötynuutarhasta saadaan ruokapöytäinkin syötävää.

	Sekajäte	Biojäte
Jäteastiat	240 litraa	140 litraa
Tyhjennysvälit	4 viikon välein	kesällä 2 vko, talvella 4 vko
Eurot/tyhjennys (hinnasto 2025)	7,13 €	5,81 €
Eurot kuukaudessa	7,13 €	5,81 – 11,62 €
Perusmaksu 40,16 €/v jaettuna kuukaudelle	3,35 €	
YHTEENSÄ kuukaudessa	kesällä 22,10 € ja talvella 16,29 €	

OmaJätehuolto

Voit ottaa OmaJätehuollon käyttöösi, jos asut omakoti- tai paritalossa tai olet isännöitsijä. Etsi viimeisin jätelaskusi ja ota palvelu käyttöösi: mustankorkea.fi/asioi-verkossa

Jätehuoltomääräykset muuttuivat vuonna 2024. Sen ansiosta sekajätteelle voi hakea tietyin edellytyksin pidempää tyhjennysväliä, esimerkiksi 8 tai 12 viikkoon. Koska Seppokin haaveilee uudesta päältä ajettavasta ruohonleikkurista, on hän alkanut lajitella ahkerasti, jos sillä kerran voi säästää. Saara päättää hakea pidennettyä tyhjennysväliä jätehuoltoviranomaiselta.

	Sekajäte	Biojäte
Jäteastiat	240 litraa	140 litraa
Tyhjennysvälit	12 viikon välein	kesällä 2 vko, talvella 4 vko
Eurot/tyhjennys (hinnasto 2025)	7,13 €	5,81 €
Eurot kuukaudessa	2,38 €	5,81 – 11,62 €
Perusmaksu 40,16 €/v jaettuna kuukaudelle	3,35 €	
YHTEENSÄ kuukaudessa	kesällä 17,35 € ja talvella 11,54 €	

= Yhteenvedo

Sepon ja Saaran jätelasku tippuu 4,75 euroa kuukaudessa. Ruohonleikkuriin on vielä pitkä matka säästää, mutta saahan summalla jo melkein pari kuppia kahvia Laukaan St1:ltä. Samalla Seppo kilpailutti kodin sähkösopimuksen ja vaihtoi kännykkäliittymää, joten jää sitä rahaa välillä sukan varteenkin – ellei sitten kylään tuleville lastenlapsille anna karkkirahaa. Myös oma mieli on hyvä, kun enää roska-auto ei tyhjennä sekajäteastiaa puolityhjänä ja ramppaa tontilla "vähän väliä".

Seppo laskee, että kesäisin jätehuolto maksaa heiltä **0,58 euroa päivässä**. Sillä rahalla ei pääse kylän miesten kanssa edes kahville.

Ruuhkavuosi

Raija, Reijo ja kaksi lasta

Raija ja Reijo muuttivat omakotitaloon Muuramessa, kun tila alkoi käydä perheen kasvamisen jälkeen pieneksi rivitalokodissa. Muutto alkoi isolla remontilla, jonka yhteydessä Raija tilasi Mustankorkean nettisivuilta kodin jäteastiaille tyhjennyksen. Sen jälkeen asiaan ei ole palattu, vaan laskut on maksettu ja jäteastiat ovat tyhjentyneet kuin itsestään. Kun ylimääräistä vapaa-aikaa ei ruuhkavuosissa juuri ole, tuntuvat

kodin hyötyjätteiden keräysastiat pursuavan aina ja niiden kuskaaminen autolla tuntuu työläältä.

	Sekajäte	Biojäte
Jäteastiat	240 litraa	140 litraa
Tyhjennysvälit	joka viikko	kesällä 2 vko, talvella 4 vko
Eurot/tyhjennys (hinnasto 2025)	7,13 €	5,81 €
Eurot kuukaudessa	28,52 €	5,81 – 11,62 €
Perusmaksu 40,16 €/v jaettuna kuukaudelle	3,35 €	
YHTEENSÄ kuukaudessa	kesällä 43,49 € ja talvella 37,68 €	

Raija ja Reijo tutkivat Omajätehuoltoja ja ymmärtävät, että heillä tyhjennetään sekajäteroskis tosi usein. Riittäisi varmasti, että se tyhjennetään vain joka toinen viikko. Lisäksi arkea halutaan helpottaa ja lapsiperheessä muovin ja kartonkijätettä syntyy paljon. Perhe päättää hankkia rautakaupasta jäteastiat kartongille ja muoville ja harventaa sekajätteen tyhjennystä. Muutoksista he ilmoittavat Mustankorkealla Omajätehuollon kautta.

	Sekajäte	Biojäte	Kartonki	Muovi
Jäteastiat	240 litraa	140 litraa	360 litraa	240 litraa
Tyhjennysvälit	joka toinen viikko	kesällä 2 vko, talvella 4 vko	4 viikon välein	4 viikon välein
Eurot/tyhjennys (hinnasto 2025)	7,13 €	5,81 €	5,05 €	6,15 €
Eurot kuukaudessa	14,26 €	5,81 – 11,62 €	5,05 €	6,15 €
Perusmaksu 40,16 €/v jaettuna kuukaudelle	3,35 €			
YHTEENSÄ kuukaudessa	kesällä 40,43 € ja talvella 34,62 €			

= Yhteenvedo

Perheen jätემaksut tippuvat 3,06 euroa kuukaudessa. Isoin hyöty on kuitenkin siinä, että nyt lajittelu helpottuu suuresti, kun kartongit ja muovipakkaukset voi viedä oman kodin pihan jäteastioihin, eikä niitä tarvitse kuskata autolla arjen kiireessä. Perheen äiti huokaisee helpotuksesta ja lajitteluunkin tulee uutta intoa!

Ja aika edullista jätehuolto on muutenkin. Jos kesän jätelaskun jakaa päivää kohti, tulee sille hintaa **1,35 euroa päivässä**. Sillä ei taida saada kahvia edes Muuramessa. ♻️

Heidi Manninen selvitti opinnäytetyössään, mitä asukkaat tuovat sekajätelavoille. Painavimmat jätteet punnittiin koneellisesti pyöräkuormajalla, jonka ratissa takana laitoshenkilö Tomi Gromoff.

Sekajätelavoilla **jopa 90%** hyödyntämiskelpoista jätettä

Mustankorkea on tutkinut aiempina vuosina kotien sekajätepussien sisältöä. Viime talvena vastaava tutkimus tehtiin lajittelupihan ja Laukaan pienjäteaseman suurille sekajätelavoille.

VIIME TALVENA Mustankorkealla käytiin läpi 12 sekajätelavaa, joista jokaiselle mahtuu jopa 3 000 kiloa jätettä. Jätteitä lajiteltiin yhteensä 24 600 kiloa, josta sekajätettä oli noin 6 000 kiloa. Kullakin tutkituista lavoista oli varsinaista sekajätettä vain 10–30 prosenttia.

– Eniten sekajätteen joukossa oli sinne kuulumatonta rakennusjätettä, kuten pakkausmuovia, kipsiä, eristevillaa, betonia ja puuta, toteaa sekajätetutkimuksen toteuttaja agrologiksi valmistunut **Heidi Manninen**.

Manninen työskentelee Mustankorkean asiakaspalvelijana ja teki aiheesta lopputyön

Jyväskylän ammattikorkeakoululle. Tutkimuksessa haluttiin selvittää, mitä asukkaat tuovat sekajätelavoille sekä auttaa heitä lajittelemaan jatkossa vielä paremmin.

VARSINAISTA KOTITALOUSJÄTETTÄ oli Mannisen mukaan sekajätteen joukossa vain vähän. Joillekin lavoille oli tyhjennetty jopa kokonaisia asuntoja, ja myös metalliesineitä, kuten polkupyöriä, oli paljon.

– Sekajätelavoilta löytyi myös jätesäkkikauppalla biojätettä, mutta ei suhteessa yhtä suuria määriä kuin kotitalouksien sekajätepusseista.

Sekajätteen joukossa oli myös vaarallisia jätteitä, kuten aerosolipulloja, betonijauhoa ja maalipurkkeja. Myös sähkölaitteita oli runsaasti. Se ihmetyttää Mustankorkean toimitustajohtajaa **Esko Martikaista**.

– Vaarallisten jätteiden ja sähkölaitteiden kierrätys on asukkaille ilmaista, mutta sekajätteen käsittely maksaa jätekeskuksella ja Laukaan pienjäteasemalla aina pienkuormamaksun.

SEKAJÄTETUTKIMUKSESSA JÄTTEITÄ

lajiteltiin käsin melkein 20 eri jätelajiin. Työssä käytössä olivat tavanomaiset huomiovaatteet ja turvakengät sekä moottoroidut hengityssuojaimet. Lisäksi käsissä oli pistosuojahanskat.

– Hengityssuojaimet olivat tarpeellinen varuste, sillä yhdeltä sekajätelavalta löysimme asbestia, Manninen kertoo.

Lajittelun jälkeen eri jätelajit punnittiin pyöräkuormaajalla, jonka kauhassa oli puntari. Pienemmät kasat taas punnittiin haarukkavau-
nalla, jossa oli myös puntari.

– Kartonkia jätelavoista oli 3,5 prosenttia. Vaikka luku kuulostaa pieneltä, oli sen määrä tutkimuksessa huomattava, sillä kartonki painaa niin vähän.

TUTKIMUSTULOKSIA KÄYTETÄÄN lajittelupihan kehittämisessä. Lajittelupihalle lisätään asiakaspalvelua ja -neuvontaa, jotta asiakkaat voivat helpommin kysyä neuvoja jätteitä lajitellessaan.

– Isoja pahveja on mennyt paljon sekajätteeseen, koska puristimen syöttöaukko on turvallisuussyistä pieni ja isojen pahvien mahdolluttaminen sinne on hankalaa. Tilasimme jo tutkimuksen tekoaikana pahveille etukuormaussäiliöt suuremmilla täyttöaukoilla, koska haluamme kasvattaa pahvien ja kartonkien kierrätysastetta, kertoo palvelupäällikkö **Eveliina Kirmanen**.

Lue koko juttu ja katso videot

mustankorkea.fi/ajankohtaista/sekajätetutkimus-lajittelupihalla/

Vuoden 2025 sekajätetutkimuksen tulokset

JÄTELAJI	LAJITTELU-PIHA	LAUKAAN PIENJÄTE-ASEMA	KESKI-ARVO
 Sekalaiset jätteet	27 %	21 %	24,0 %
 Huonekalut	24 %	11 %	17,5 %
 Muovit (sisältää muovipakkaukset ja kovan muovin)	14 %	17 %	15,5 %
 Käsitelty puu	7 %	11 %	9,0 %
 Kipsijäte	3 %	15 %	9,0 %
 Poistotekstiilit	5 %	6 %	5,5 %
 Kartonki ja pahvi	4 %	3 %	3,5 %
 Paperi	3 %	2 %	2,5 %
 Metalli	3 %	2 %	2,5 %
 Tiili ja betoni	2 %	3 %	2,5 %
 Mineraalivilla ja tasolasi	1 %	3 %	2,0 %
 Sähkölaitteet	1 %	2 %	1,5 %
 Vaaralliset jätteet	1 %	1 %	1,0 %
 Puutarhajäte	1 %	1 %	1,0 %
 Käsittelymätön puu	1 %	1 %	1,0 %
 Lasi-pakkaukset	1 %	0 %	0,5 %
 Biojäte	1 %	0 %	0,5 %
 Kyllästetty puu	0 %	0 %	0,0 %
 Renkaat	0 %	0 %	0,0 %

Tontun kierrätysvinkit jouluun

Mustankorkean "tontuilta"
kysytään yleisimmin, miten
lajitellaan kinkkurasva,
lahjapaperi ja joulukuuset.
Tässäpä tontun vinkit!

1

Kaada kinkkurasva
esimerkiksi maitotölkkiin.

2

Sulje pakkaus
teipillä.

3

Vie se oman kotisi
biojäteastiaan.

1

Törpötä kinkkurasva biojätteeseen

Jouluna kinkkurasvaa ei tarvitse lähteä kускаilemaan yhtään minnekään! Laita jäähtynyt rasva kartonkitörpöön, sulje törpö teipillä ja vie se kodin biojäteastiaan. Jokaisesta törpölistä kinkkurasvaa Mustankorkean Monsteri pöräyttää kymmenen kilometrin edestä ympäristöstävällistä biokaasua.

Kun sinä törpötät, laitamme mekin Mustankorkealla hyvän kiertämään ja lahjoitamme kaksi tonnia hyväntekeväisyyteen. Tehdään yhdessä kaikille hyvän mielen joulu!

Ekstravinkki! Kinkkurasvan voi käyttää myös kotona ruuan valmistuksessa. Se sopii loistavasti esimerkiksi kastikkeisiin tai keittoihin. Viemäriin kinkkurasvaa ei saa missään nimessä kaataa! Joulukinkun rippeet taas voi hyödyntää hernekeitossa, kinkkupastassa tai vaikka kinkkupiirakassa. Jos ruokajämien paikka on roskiksessä, niin biojäte on luonnollisesti oikea osoite.

2

Kierrätä lahjapaperit sekajätteenä

Jouluna lahjapaperia kuluu paljon! Lahjapaperin paikka on sekajätteessä, koska lahjapaperit sisältävät painovärejä, pinnoitteita ja teippejä.

Ekstravinkki! Kiertotalouden näkökulmasta parempi ja ekologisempi vaihtoehto on avata paketit varovasti ja käyttää lahjapaperit uudelleen seuraavana jouluna. Myös uudelleenkäytettävät lahjakassit ovat hyvä keino vähentää lahjapaperijätteen määrää.

3

Kierrätä kuusi loppiaiseen mennessä

Joulukuusi kuuluu jouluun. Rikkinäisten teko-kuusten paikka on sekajätteessä. Jos kuusessa on kiinteät jouluvalot, jotka toimivat sähköllä tai paristoilla, lajitellaan kuusi rikkinäisenä maksutta sähkölaitteisiin.

Jos taas kyseessä on aito perinteinen joulukuusi, pääsee siitä maksutta eroon, kunhan sen vie viimeistään loppiaisenä 6.1. taloyhtiön jätekatokseen tai Mustankorkean hyötykeräyspisteeseen. Kuusi kannattaa jättää jätekatoksen viereen nojalleen, ettei se peity ja piiloudu lumen alle.

Mustankorkean kuljetuskumppanit keräävät joulukuuset eri jäteautolla. Joulukuuset pyritään keräämään tammikuun aikana. Ei siis kannata huolestua, jos kuusi ei heti häviä jätekatoksen vierestä.

Jätekuljetuksissa tärkeimpiä ovat seka- ja biojäteastoiden tyhjentämiset. Niitä käytetään eniten ja tyhjennysvälien pitkeytyessä ne voivat aiheuttaa hajuhaittoja. Jos siis esimerkiksi jäteauton kuljettajia sairastuu, priorisoidaan ensin seka- ja biojäteastoiden tyhjentämiset. Sitten tulevat muut hyötyjätteet ja joulukuuset. Toivotaan kuitenkin kaikille terveyttä uudelle vuodelle!

Tammikuussa kerätyt joulukuuset haketetaan ja hyödynnetään Mustankorkealla kompostoinnin tukiaineena. Näin kuuset päätyvät osaksi mullan valmistusta.

Ekstravinkki! Jos omakotitaloasukas haluaa päästä helpolla, voi joulukuusen jättää myös oman sekajäteastian viereen. Tällöin kuusi otetaan kyytiin samalla, kun tyhjenetään kodin sekajäteastia. Kuusi käsitellään sekajätteenä ja sen pois viennistä veloitetaan vuoden 2025 hinnaston mukaan 8,07 euroa. ♻️

MUSTANKORKEA

Julkinen tiedote

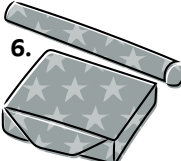
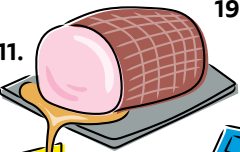
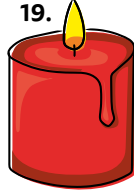
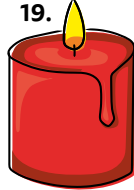
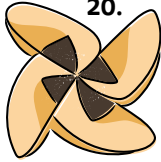
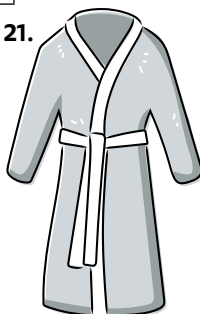
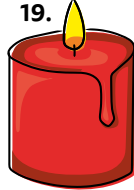
**PUUHA-
SIVU**

Ratkaise jouluristikko

Miten olisi hengähdystauko joulukiireiden lomassa ristikkoo tehden? Kuvat antavat vinkkejä ja lopussa oleva sana kertoo, miten tavara kierrätetään rikkinäisenä tai pilaantuneena.

Katso kaikki joulun lajitteluvinkit QR-koodista tai mustankorkea.fi/joulu

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24.

muu jäte
sekajäte
paperi
sekajäte
sekajäte
sekajäte
sekajäte
kartonki
biojäte
biojäte
metalli
kartonki ja muovi
biojäte
metalli
biojäte
biojäte
sekajäte
sekajäte
biojäte
sekajäte
sähkölaite
biojäte
biojäte
metalli
biojäte
sekajäte
biojäte
sekajäte
sähkölaite
biojäte